

SUPLUSVESI, SUPELRANNAD JA SUPLUSKOHAD 2007

Aune Annus

© Tervisekaitseinspeksioon
planeerimise ja monitooringu osakonna peaspetsialist

Tervisekaitseinspeksiooni andmetel kontrolliti 2007. a suplusvee kvaliteeti kokku 92 supelrannas ja supluskohas (supelrandu - 23 ja supelkohti – 69).

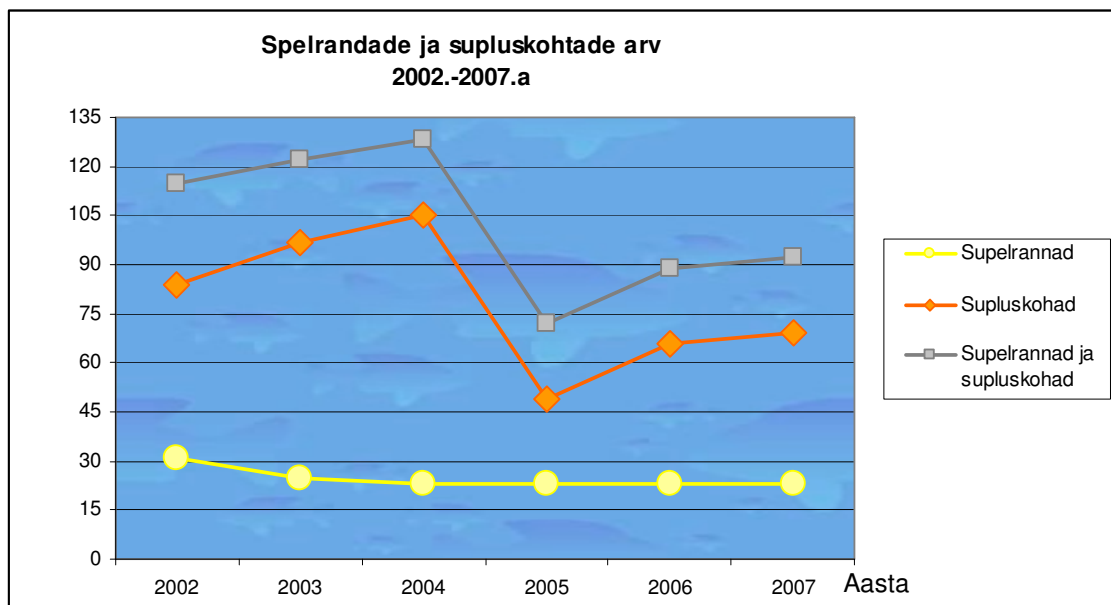
Tabel 1. Supelrandade ja supluskohtade arv 2007. a

Maakond	Supelrandu	Supluskohti	KOKKU
Harjumaa (v.a Tallinn)	0	16	16
Hiiumaa	0	6	6
Ida-Virumaa	3	8	11
Järvamaa	2	7	9
Jõgevamaa	1	5	6
Läänemaa	1	2	3
Lääne-Virumaa	1	4	5
Pärnumaa	1	7	8
Põlvamaa	1	1	2
Raplamaa	0	2	2
Saaremaa	1	2	3
Tartumaa	4	2	6
Tallinn	4	2	6
Valgamaa	1	4	5
Viljandimaa	1	1	2
Võrumaa	2	0	2
KOKKU	23	69	92

Määrus (Vabariigi Valitsuse 25. juuli 2000. a määruses nr 247 "Tervisekaitsenõuded supelrannale ja suplusveele") kehtestas hulga nõudeid supelrandadele - suplusvee kvaliteedile, ranna hoonestusele, sisustusele ning heakorrale. Samas supluskohtade puhul vaid nõudeid vee kvaliteedile. Seetõttu eelistas kohalik omavalitsus ranna nimetamist pigem supluskohaks kui supelrannaks. Kui aastal 2002 oli ametlikke supelrandu 31, siis alates 2003. aastast on nende hulk vähenenud ning 2007 aastal oli neid alles vaid 23. Samuti on pidevalt vähenenud supluskohtade arv. Näiteks 2007. aastal ei olnud Harjumaal, välja arvatud Tallinnas ühtegi supelranda, samas aga oli 16 supluskohta.

Tabel 2. Supelrandade ja supluskohtade arv 2002- 2005. a

Aasta	Supelrandu	Supluskohti	Kokku
2002	31	84	115
2003	25	97	122
2004	23	105	128
2005	23	49	72
2006	23	66	89
2007	23	69	92

Joonis 1. Supelrandade ja supluskohtade arv 2002- 2007

SUPUSVEE KVALITEET

Supelrandade ja supluskohtade veekvaliteet peab vastama Vabariigi Valitsuse 25. juuli 2000. a määruses nr 247 "Tervisekaitsenõuded supelrannale ja suplusveele" nõuetele.

Suplusvee kvaliteeti kontrolliti kogu suplushooaja vältel. Enamus supelrandades alustati proovide võtmisega juba kuu aega enne hooaja algust. Keskmiselt võeti ühest supelrannast/supluskohast 10 proovi.

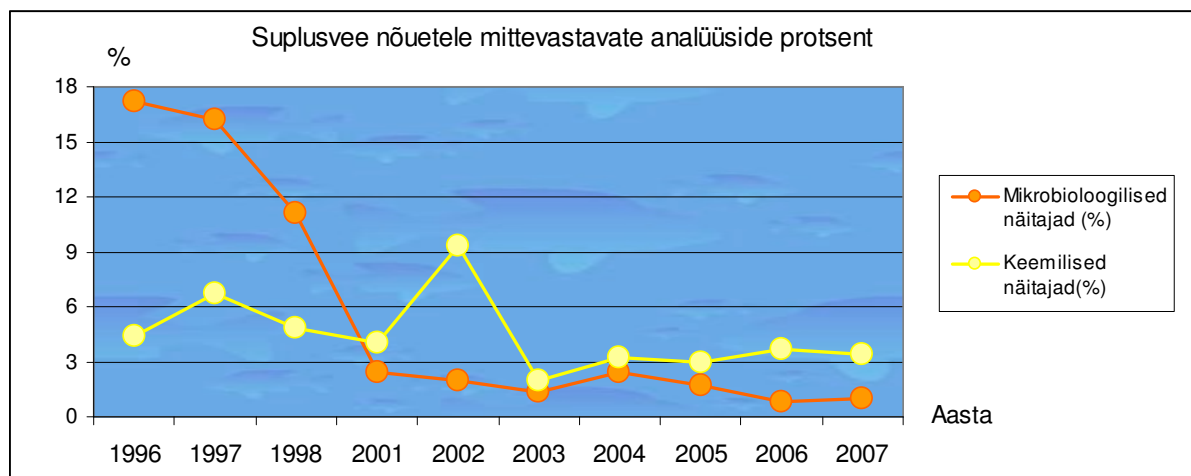
Tab2 . Suplusvee tehtud ning mittevastavate analüüside arv.

NÄITAJA	TEHTUD ANALÜÜSIDE ARV			NEIST MITTEVASTAVAID			MITTEVASTAVUSE %		
	Meri	Sisevee- kogu	KOKKU	Meri	Sisevee- kogu	KOKKU	Meri	Sisevee- kogu	KOKKU
MIKROBIOLOOGIA	944	1111	2055	12	9	21	1,3	0,8	1,0
KEEMIA + FÜÜSIKA	3248	4130	7378	59	194	253	1,8	2,3	3,4
KOKKU	4193	5241	9433	71	203	274	1,7	3,9	2,9

Peamiselt ületasid norme mikrobioloogilistest näitajatest fekaalsed coli-laadsed bakterid (6 proovis) ja fekaalsed streptokokid (11 proovis) ning keemilistest/füüsikalistest näitajatest läbipaistvus (63 proovis) ja lahustunud hapniku sisaldus (159 proovis).

Tabel 3. Suplusvee nõuetele mittevastavate analüüside protsent

Aasta	1996	1997	1998	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Mikrobioloogilised näitajad (%)	17,2	16,2	11,1	2,4	2	1,3	2,4	1,7	0,78	1,0
Keemilised näitajad(%)	4,4	6,7	4,8	4	9,3	2	3,2	3	3,66	3,4

Joonis 2. Suplusvee nõuetele mittevastavate analüüside protsent

Sinivetikad

Supelrandades on probleemiks ka sinivetikate vohamine, mis võib tekitada tervisehäireid. Potentsiaalselt toksiliste vetikate olemasolu suplusvees kontrolliti vee värvuse ja läbipaistvuse olulise muutuse korral või kui nende esinemise tõenäosus oli suurenenud.

Augusti alguses esines Peipsi järvel massiliselt potentsiaalselt toksiliste sinivetikate õitsenguid. Seetõttu oli suplemine mittesoovitatav Kauksi supelrannas ning teistes Ida-Virumaa, Jõgevamaa ja Tartumaa Peipsi äärsetes supluskohtades.

SINILIPP

2007. a oli Pühajärve sinilipu rand.

Sinilipp on Rahvusvahelise Keskkonnakoolituse Fondi FEE poolt koordineeritav rahvusvaheliselt tuntud ökomärgis, mis näitab, et supelrand või väikesadam on keskkonnasõbralikult majandatud ning ümbrus on puhas ja turvaline.

Sinilipp on sümbol, mis tähendab, et on järgitud erinevates riikides kehtivaid ühtseid kriteeriume, mis jagunevad nelja alagruppi:

- keskkonnakoolitus ja informatsioon;
- keskkonna juhtimine /keskkonnasõbralik majandamine/ keskkonnavalne tegevus;
- turvalisus ja hea teenindus;
- vee kvaliteet (joogivesi, suplusvesi).

Sinilipp on tunnustus kogu piirkonnale - linnale, maakonnale, vallale, külale - kuna väikesadamatel ja supelrandadel on kohalikus elus väga oluline osa.

Sinilipp heisatakse pidulikult traditsiooni kohaselt 5. juunil, maailma keskkonnakaitsepäeval.

(<http://www.hem.ee/>)

Suplusvee aruanne Euroopa Liidule

Iga aasta lõpuks peavad kõik EL liikmesriigid esitama oma suplusvee andmed EL suplusvee aastaaruande jaoks. Komisjon avaldab aruande kord aastas enne järgmise suplushooaja algust.

2007. a esitasime 72 supluskoha ja supelranna andmed (23 supelranda ja 49 supluskohta) - samad mis eelmiselgi aastal. Neist 34 asuvad mere ääres ning 38 siseveekogude ääres.

Supluskoha vastavus arvutatakse viie näitaja põhjal: coli-laadsete bakterite, fekaalsete coli-laadsete bakterite, mineraalõlide, pindaktiivsete ainete ning fenoolide alusel. Iga eelpool toodud näitaja analüüsides peab 95% vastama vähemalt kohustuslikele nõuetele. Kui kas või ühe näitaja puhul ei vasta enam kui 5% analüüsides nõuetele, loetakse supluskoht nõuetele mittevastavaks.

EL aruande järgi ei vastanud 2007. a siseveekogude ääres üks supluskoht nõuetele (Padeli jõgi), kuna naaberriigis Lätis toimus veepuhastusjaama avarii ning osa reostust jõudis mööda jõge ka Eesti supluskohani. Rannikuäärsetest supelrandadest/supluskohtadest ei vastanud nõuetele 3 kohta: Harjumaal Stroomi rand; Ida-Virumaal Sillamäe supluskoht ja Pärnumaal Mai rand.

Viimase suplushooaja EL aruandeid saab vaadata: http://ec.europa.eu/water/water-bathing/report_2007.html